

УДК 338.433:637'65

ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА ТА ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ЯЄЦЬ ТА М'ЯСА ПТИЦІ

Д.О. Кирилюк, *аспірант**

Національного університету біоресурсів і природокористування України'

Охарактеризовано якісні параметри продукції птахівництва. Визначено основні складові формування пропозиції на ринку яєць та м'яса птиці та надано їх економічну оцінку.

Постановка проблеми. Сучасний стан вітчизняного птахівництва характеризується подальшим розвитком ринкових відносин, зростаючою потребою в науково-технічному прогресі та підвищенні ефективності виробництва, у поглибленні міжрегіональних та міжнародних зв'язків. Завдяки розвитку зовнішньоекономічних відносин українське птахівництво стає складовою частиною світового птахівництва і зазнає впливу аналогічних тенденцій та закономірностей розвитку, методів та прийомів ведення галузі [1].

Ряд українських вчених-економістів, як М.М. Ільчук, Р.І. Буряк, Б.К. Супіханов, Ф.О. Ярошенко, А.С. Мельник та інші приділяли увагу в своїх працях ринку продукції птахівництва та особливостям його розвитку і функціонування в Україні [2,6]. Проте незважаючи на значну кількість публікацій та їх наукову значу-

щість, у сучасних умовах господарювання ринок продукції птахівництва потребує від науковців постійних та детальних досліджень.

Мета статті — дослідження якісних параметрів продукції птахівництва, визначення основних складових формування пропозиції на ринку яєць та м'яса птиці.

Виклад основного матеріалу. Ринок продукції птахівництва в Україні відіграє досить важливу роль. Птахівництво — одна з найбільш скоростиглих галузей тваринництва. Вона характеризується швидкими темпами відтворення поголів'я, найменшими затратами матеріальних засобів та людської праці на одиницю виробленої продукції. Птиця відрізняється більшою продуктивністю, високими відтворювальними можливостями, інтенсивним ростом, здатністю до найвищої конверсії корму за її пристосованості до промислових умов утримання [4].

*Науковий керівник — професор В.П. Галушко.

Також продукція галузі птахівництва займає важливе місце в забезпеченні населення високоякісними дієтичними продуктами харчування.

Яйця містять всі необхідні людині поживні та біологічно активні речовини, які знаходяться в оптимальному співвідношенні. Біологічна цінність протеїнів яйця птиці зумовлена набором та відношенням незамінних амінокислот, які засвоюються людиною на 9–98%. Яйце містить більше 20 мінеральних речовин, вітаміни А, D, Е, К, В₁, В₂, В₆, рибофлавін, а також лізоцим – особливу ферментоподібну речовину, яка володіє високою протимікробною здатністю. Поживна цінність курячого яйця складає близько 75 кал.

М'ясо птиці відрізняється також високими поживними та дієтичними властивостями. За кількістю ненасичених жирних кислот і низькому рівню насиченого жиру м'ясо птиці стоїть попереду свинини та яловичини з дієтичної точки зору. Саме тому темпи зростання споживання м'яса птиці в розвинених країнах вищі, ніж інших типів м'яса. Сьогодні м'ясо птиці за споживанням на душу населення в більшості країн світу стоїть на другій сходинці після свинини і, можли-

во, в найближчому майбутньому воно займе перший рядок

У білому м'ясі бройлера міститься більше 20% повноцінних білків, 1–2% жиру. Білок містить близько 92% незамінних амінокислот. Саме тому при обмежених можливостях кормової бази в більшості країн швидко розвивається виробництво м'яса бройлерів.

Галузь птахівництва в Україні розвивається дуже швидкими темпами – за оцінками Державного комітету статистики України протягом 2000–2012 рр. поголів'я птиці зросло на 90,4 млн гол. або в 1,7 рази. Нарощування поголів'я птиці відбулось за рахунок укрупнення існуючих та побудови нових птахофабрик. Кількість птиці в населення протягом досліджуваного періоду зменшилась на 2,2 млн гол, в той час як на сільськогосподарських підприємствах вона зростала на 92,6 млн гол. (рис. 1).

Збільшення поголів'я птиці значною мірою позначилось на внутрішньому ринку продукції птахівництва та формуванні пропозиції. Протягом досліджуваного періоду споживання яєць та м'яса птиці зростало (рис. 2). Причинами такого зростання споживчого попиту є співвідношення ціни та якості продукції

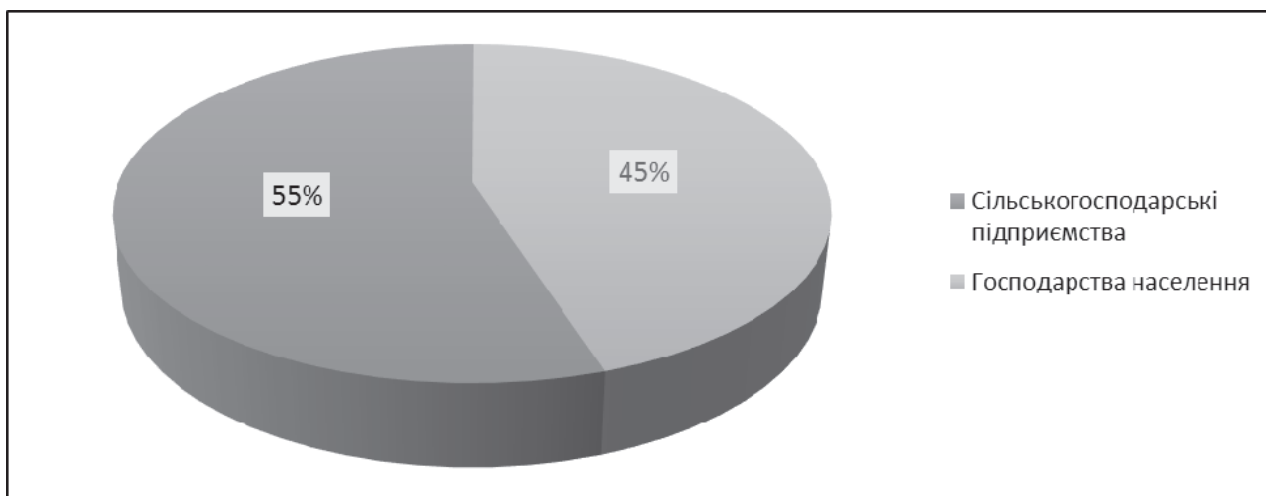

Рис. 1. Структура утримання поголів'я птиці в Україні в 2012 р., %

Джерело: Розраховано за даними Державного комітету статистики України [3]

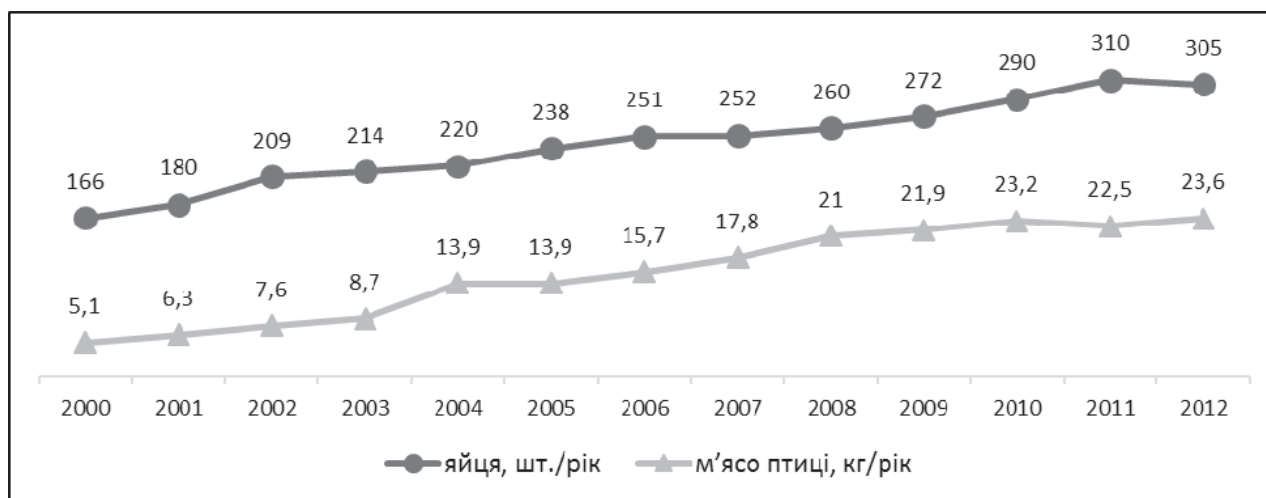

Рис. 2. Динаміка щорічного споживання яєць та м'яса птиці в Україні на 1 особу

Джерело: Державний комітет статистики України [3]

птахівництва. Порівнюючи ціни на м'ясо птиці бачимо, що воно є найдешевшим на ринку м'яса, порівняно з іншими видами, що робить його найбільш доступним для населення.

Варто зазначити, що українська галузь птахівництва інтенсивно переходить на промислову основу — дедалі більше яєць та м'яса птиці виробляється на сільськогосподарських підприємствах, що стабілізує формування пропозиції на ринку яєць та м'яса птиці (рис. 3, 4).

Сучасні підприємства-виробники, які працюють в галузі птахівництва розвиваються досить швидко. В основі розвитку

галузі лежить не тільки нарощування виробничих можливостей, але і запровадження міжнародних стандартів якості та безпечності продукції.

У результаті переходу на промисловий рівень виробництва продукція галузі стає дедалі більш якісною та конкурентоздатною як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Про це свідчать дані Союзу птахівників України, які відображають зростання обсягів експорту м'яса птиці на міжнародні ринки (рис. 5).

Сьогодні Україна постачає свою продукцію в 23 країни світу, в т. ч. азіатські, африканські, а також США. В минулому

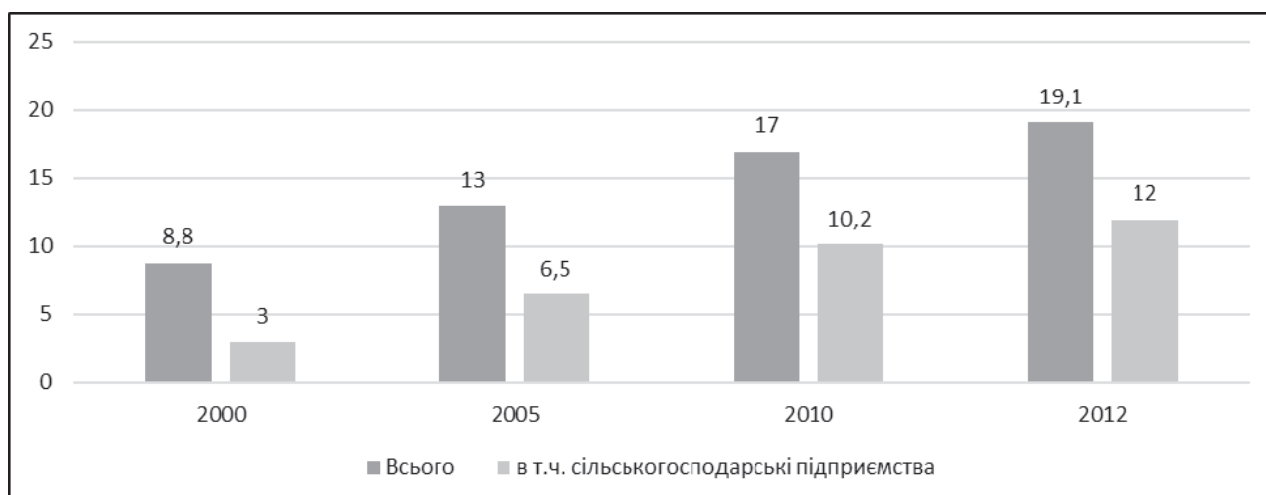

Рис. 3. Динаміка виробництва яєць в Україні, млрд. шт.

Джерело: Державний комітет статистики України [3]

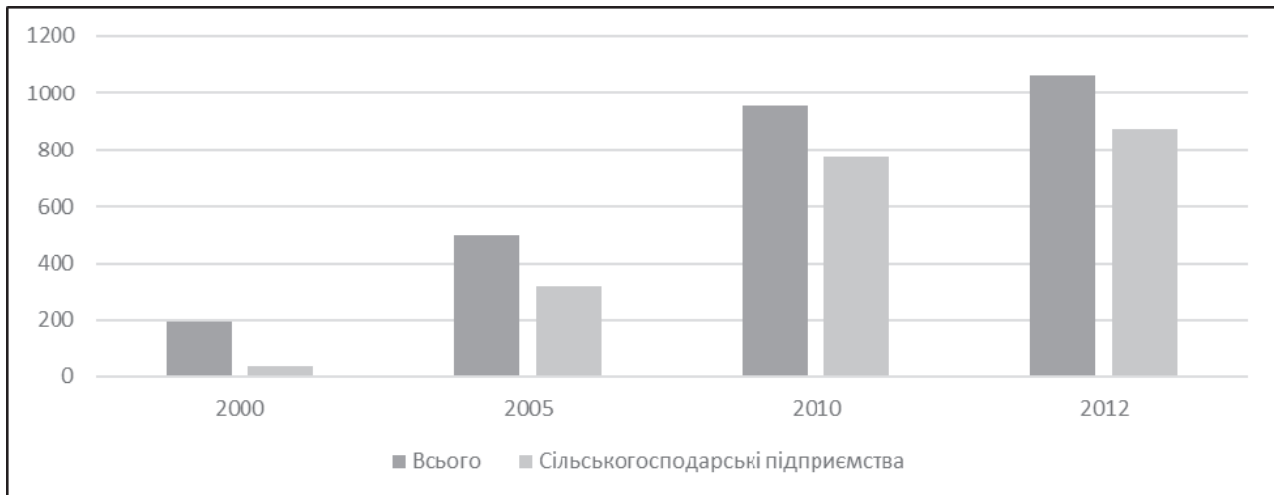

Рис. 4. Динаміка виробництва м'яса птиці в Україні, тис. т

Джерело: Державний комітет статистики України [3]

році Європейський Союз дав дозвіл на імпорт продукції птахівництва з України. Враховуючи, що європейське законодавство одне із найбільш жорстких в галузі птахівництва, вихід на ринок ЄС є свідченням відповідності якості м'яса птиці українських виробників до міжнародних стандартів. Крім того експорт та імпорт цієї продукції суттєво вплинув на формування пропозиції на ринку.

Висновки

На сьогодні галузь птахівництва в Україні розвивається досить швидкими темпами – нарощується поголів'я птиці, збільшується виробництво яєць та м'яса,

зростають обсяги експорту та скорочується імпорт.

Причинами нарощування виробничих можливостей як в сільськогосподарських підприємствах, так і в господарствах населення є, з одного боку, ціна, оскільки продукція птахівництва порівняно дешева і доступна для населення, а з іншого, – показники якості вітчизняних яєць та м'яса птиці не відрізняються або й перевищують аналогічні показники імпорту.

За збереження сучасних темпів розвитку галузі птахівництва українські виробники зможуть не тільки наситити власний ринок дешевою та якісною про-

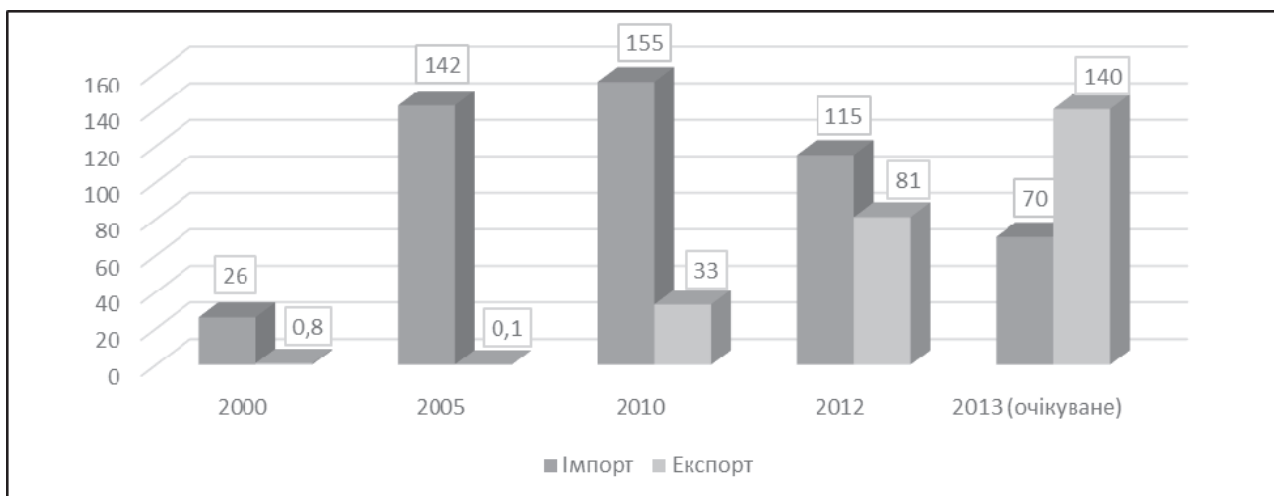

Рис. 5. Динаміка обсягів експорту та імпорту м'яса птиці в Україні, тис. т

Джерело: Союз птахівників України [5]

дукцією, а й зайняти відповідні позиції на міжнародних ринках.

Зростання якісних параметрів продук-

ції птахівництва та їх економічна оцінка створює сприятливі умови для зростання рівня споживання цієї продукції.

Література

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / Присяжнюк М.В., Зубець М.В., Саблук П.Т. та ін. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011 – 1008 с.
2. Буряк Р.І. Кон'юнктура ринку продукції птахівництва // Науковий вісник НАУ. – 2003. – Вип. 62. – С.186–188
3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
4. Розвиток ринків аграрної продукції: Монографія. - К.: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2009. – 538 с.
5. Союз птахівників України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.poultryukraine.com>
6. Формування попиту та пропозиції на ринках основних видів тваринницької продукції / Ільчук М.М., Коновал І.А., Кирилюк О.Ф., Гурська І.С. - К.: ЗАТ "Нічлава", 2012. – 363 с.

АННОТАЦІЯ

Кирилюк Д.А. Качественные параметры продукции птицеводства и формирования предложения на рынке яиц и мяса птицы // Биоресурсы и природопользование. – 2014. – 6, № 1–2. – С. 146–150.

Охарактеризованы качественные параметры продукции птицеводства. Определены основные составляющие формирования предложения на рынке яиц и мяса птицы и дана их экономическая оценка.

SUMMARY

D. Kyryliuk. Quality parameters of poultry products and the supply formation at eggs and poultry meat market // Biological Resources and Nature Management. – 2014. – 6, № 1–2. – P. 146–150.

The quality parameters of poultry products are characterized in the article. The main factors of supply formation at poultry eggs and meat market and given have been defined and their economic evaluation has been given.